

EWALUACJA WEWNĘTRZNA

**Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej
i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły**

SŁAWA 2012/2013

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie.....	s. 3
Opis metodologii i źródeł informacji wykorzystanych w badaniu.....	s. 4
Prezentacja wyników ewaluacji.....	s. 5
Wnioski i rekomendacje.....	s. 26
Załączniki (narzędzia badawcze, zestawienia wyników i komentarze)....	s. 27

WPROWADZENIE

Przedmiotem ewaluacji wewnętrznej w szkole są wymagania:

1. Analizuje się wyniki sprawdzianu.
2. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności.
3. Uczniowie są aktywni.
4. Respektowane są normy społeczne.

Przedmiotem ewaluacji wewnętrznej w oddziałach przedszkolnych są wymagania:

1. Dzieci nabywają wiadomości i umiejętności.
2. Dzieci są aktywne.
3. Respektowane są normy społeczne.

Do wymienionych wymagań w ramach pracy zespołowej nauczyciele opracowali pytania kluczowe, a następnie szczegółowe, które zostały wykorzystane w procesie tworzenia narzędzi badawczych – kwestionariuszy ankiet, stanowiące załączniki do niniejszego raportu.

Pytania kluczowe:

1. Jak przebiega analiza sprawdzianu?
2. W jaki sposób wyniki sprawdzianu wykorzystywane są w dalszym procesie edukacyjnym?
3. Czy wdrażane wnioski przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia?
4. Czy i w jaki sposób analizuje się wiadomości i umiejętności dzieci?
5. Czy wdrażane wnioski przynoszą spodziewane efekty?
6. W jaki sposób oferta szkoły wpływa na aktywność uczniów?
7. Poprzez jakie działania dzieci są wdrażane do samodzielności i aktywności?
8. Czy w szkole są respektowane inicjatywy ucznia?
9. Jakie działania są podejmowane dla zwiększenia poczucia bezpieczeństwa dzieci?
10. Czy dzieci wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje?
11. W jaki sposób eliminuje się negatywne, a promuje pozytywne zachowania?
12. Czy oddziaływania wychowawcze podlegają ewaluacji?

Metody badawcze:

kwestionariuszowa, analiza dokumentów ilościowa, celowa metoda doboru, obserwacje, wywiad. Wykorzystano także diagnozę osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz diagnozę przyczyn uzyskiwania przez uczniów niezadowolających wyników w nauce.

Badaniem objęto wszystkich nauczycieli, wszystkie dzieci sześciolatnie z oddziałów przedszkolnych i ich rodziców, uczniów klas V i VI oraz ich rodziców.

Raport i upowszechnianie wyników:

Raport zostanie przedstawiony na posiedzeniu Rady Pedagogicznej. Rodzicom zostanie zaprezentowany na zebraniach, a uczniom na godzinach wychowawczych. Wersja elektroniczna dostępna jest na internetowej stronie naszej szkoły, a wersja papierowa znajduje się w dokumentach Dyrektora Szkoły.

OPIS METODOLOGII I ŹRÓDEŁ INFORMACJI WYKORZYSTANYCH W BADANIU

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji wewnętrznej problemowej przeprowadzonej w Publicznej Szkole Podstawowej w Sławie, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 października 2009 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego i dotyczy efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, sprawdzianach).

Szkoła może spełniać wymagania na pięciu poziomach:
Poziom E – oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę;
Poziom D – oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę,
Poziom C – oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę,
Poziom B – oznaczający wysoki poziom wypełniania wymagania przez szkołę,
Poziom A – oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę.

W trakcie badania zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł, od dyrektora, wszystkich nauczycieli, wszystkich dzieci sześcioletnich i ich rodziców, uczniów klas V i VI od nr 1 do nr 10 oraz ich rodziców, jak również od pracowników niepedagogicznych. Przeprowadzono także analizę dokumentacji: protokołów z posiedzeń Rady Pedagogicznej, wyników uczniów, klas i szkoły uzyskanych na sprawdzianie końcowym, wyników diagnozy przyczyn uzyskiwania niezadowolających wyników w nauce, wyników diagnozy końcowej z poprzedniego roku i wstępnej z bieżącego roku, przeprowadzanej na wszystkich poziomach, wyników klasyfikacji końcowej i semestralnej, szkolnego programu poprawy efektywności kształcenia, planów wychowawców klas, szkolnego programu wychowawczego i planu działań profilaktycznych, okresowych sprawozdań wychowawców klas i pedagoga szkolnego, planów wynikowych nauczycieli, zapisów w dziennikach lekcyjnych i pozalekcyjnych, arkuszy obserwacji, arkuszy opanowania umiejętności kluczowych, sprawozdań zespołów przedmiotowych, arkuszy dostosowania wymagań edukacyjnych, wniosków z pracy z poprzedniego roku szkolnego oraz zapisów w kronice szkolnej. Dzięki temu ewaluacja daje wiarygodne wyniki.

Wymaganie: Analizuje się wyniki sprawdzianu

W szkole dokonuje się wnikliwej analizy wyników sprawdzianu zewnętrznego na poziomie szkoły, klas i poszczególnych uczniów. Analizę przeprowadza się z zastosowaniem zarówno metod ilościowych jak i jakościowych, między innymi bada się korelacje średniej stopni szkolnych z wynikami sprawdzianu oraz wpływ czynników kontekstowych na osiągnięcia uczniów. Na tej podstawie wdrożono szereg działań służących doskonaleniu procesu edukacyjnego, w tym cyklicznie przeprowadza się diagnozę wiedzy i umiejętności uczniów na wszystkich poziomach kształcenia, monitoruje się umiejętności kluczowe uczniów i zespołów klasowych, opracowuje się i wdraża plany podnoszenia efektywności kształcenia, dla uczniów z trudnościami przygotowuje się ofertę zajęć wspomagających, a dla uczniów uzdolnionych bogaty zestaw kółek zainteresowań, zgodnie z ich potrzebami. Podejmuje się działania zmierzające do zmiany malejącej tendencji rozwojowej szkoły opracowanej przez OKE w Poznaniu na podstawie wyników standaryzowanych w latach 2010-2012. W tym roku odnotowany został niewielki wzrost.

W szkole bada się wyniki sprawdzianu zewnętrznego w celu poprawy jakości pracy. Stosuje się metody ilościowe i jakościowe. Dyrektor szkoły dokonuje analizy wyników sprawdzianu na podstawie dokumentacji z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej i przedstawia wnioski na posiedzeniu Rady Pedagogicznej. Zwraca uwagę na wyniki całej szkoły, a także poszczególnych klas. Punktowe wyniki uczniów i klas porównywane są ze średnimi wynikami punktowymi szkół w powiecie, województwie, okręgu i kraju. Omawiane wyniki prezentowane są na diagramach słupkowych oraz wykresach. Jakościowej analizie podlegają następujące dane: wyniki w skali staninowej, współczynniki łatwości arkusza, kolejnych zadań oraz poszczególnych standardów dla szkoły i klas i porównanie ich z danymi szerszej populacji. Przeprowadza się analizę poziomu opanowania umiejętności badanych poszczególnymi standardami, analizę treści arkusza, monitorowanie tendencji rozwojowej, wyniki w kolejnych latach. Zespoły nauczycieli każdego roku analizują wyniki z poszczególnych zadań pod kątem standardów wymagań egzaminacyjnych. Oprócz interpretacji treści wyników nauczyciele ustalają obszary odpowiedzialności za kształcenie umiejętności badane przez poszczególne zadania egzaminacyjne, w celu uzyskania odpowiedzi na pytanie, na których zajęciach edukacyjnych miały być nabywane i rozwijane sprawdzane umiejętności. Jakościowo analizowany jest także indywidualny wynik uczniów i porównywany jest z wynikiem klasyfikacji. Ponadto analizę wyników przeprowadzają nauczyciele również indywidualnie. Analizowane są pojedyncze wyniki uczniów, wyniki zespołów klasowych, wyniki punktowe w kontekście badanych umiejętności, wyniki w skali staninowej, obliczany jest współczynnik łatwości zadań, rozstępy punktowe pomiędzy najwyższym a najniższym wynikiem indywidualnym ucznia. Poszukuje się przyczyn słabych wyników. Analizowane są czynniki kontekstowe, np. jak przebiega kształcenie uczniów, czy uczniowie napisali sprawdzian na miarę swoich możliwości, opinie PPP, sytuację rodzinną, frekwencję, stosunek do nauki, możliwości ucznia, udział w zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych oraz czy wydłużenie czasu pracy ucznia podczas pisania testu wpływa pozytywnie na jego wynik.

Szkoła w trosce o jakość pracy analizuje wyniki sprawdzianu i podejmuje działania naprawcze w każdym roku, niezależnie od uzyskanych wyników.

Po przeprowadzeniu analizy wyników sprawdzianu, diagnozie przyczyn uzyskiwania przez uczniów niezadowolających wyników, uwzględnieniu wniosków z ewaluacji

wewnętrznej oraz prowadzonego nadzoru, stwierdzono potrzebę podjęcia działań związanych z rozbudzaniem ambicji i postaw badawczych wśród uczniów i rodziców, którzy nie wykazywali dotąd zainteresowania osiągnięciami dziecka. Ustalono konieczność szerszego stosowania indywidualizacji w procesie lekcyjnym oraz różnorodnych form i metod pracy, zwłaszcza aktywizujących, jak również ćwiczenie umiejętności wykorzystywania wiedzy w praktyce. Do czynników, które miały wpływ na wyniki sprawdzianu szóstoklasistów należą:

- Zbyt częste prowadzenie zajęć dydaktycznych metodami opartymi na słowie;
- W zbyt wąskim zakresie prowadzenie indywidualizacji kształcenia;
- Nawarstwiająca się zaległość w nauce na przestrzeni lat, np. kłopoty uczniów związane z czytaniem ze zrozumieniem, niestaranne pismo;
- Brak umiejętności świadomego korzystania z dóbr techniki, tj. zbyt duża liczba godzin spędzana przy grach komputerowych bez kontroli rodziców;
- Niski potencjał intelektualny części uczniów, posiadających opinie PPP oraz grupy uczniów, którzy nie zostali przebadani ze względu na brak zgody rodziców;
- Uczeń obcojęzyczny, który przyjęty został do szkoły w połowie roku szkolnego;
- Brak motywacji do nauki u części uczniów;
- Brak aspiracji części rodziców

W celu poprawy wyników uzyskanych na sprawdzianie w Programie Poprawy Efektywności Kształcenia sprecyzowano następujące cele szczegółowe:

- Przeciwdziałanie monotonii na lekcjach poprzez zróżnicowanie metod ich prowadzenia, ze zwróceniem uwagi na dyscyplinę pracy na lekcji;
- Doskonalenie zawodowe nauczycieli w celu unowocześnienia ich warsztatu pracy;
- Podniesienie sprawności uczniów, które zostały opanowane w stopniu niezadowalającym, w tym rangi pisemnych prac kontrolnych;
- Pedagogizacja rodziców.

Wnioski z przeprowadzonych analiz są podstawą do planowania dalszej pracy, są prezentowane na zebraniach rady pedagogicznej i przyczyniają się do modyfikowania pracy nauczycieli. Wykorzystuje się je do opracowania programu bądź planów poprawy efektywności kształcenia, które wskazują umiejętności, na jakie trzeba zwrócić uwagę w pracy z uczniami oraz określają odpowiednie działania. Na podstawie wniosków z analizy dokonywane są zmiany w procesie edukacyjnym, mające wpłynąć na poprawę wyników egzaminu zewnętrznego. Wnioski wykorzystywane są również w celu zindywidualizowania procesu kształcenia, dostosowania metod pracy do potrzeb i możliwości uczniów. Do szkoły obecnie uczęszcza 97 dzieci z opiniami lub orzeczeniami PPP, dla których zalecono dostosowanie wymagań edukacyjnych. 82% nauczycieli twierdzi, że prowadzi ćwiczenia utrwalające umiejętności, które zostały opanowane w stopniu niewystarczającym i w dalszej pracy odnosi się do tych treści. Część respondentów 14% zwraca ponadto uwagę na dokonywanie analizy przez zespoły przedmiotowe i tworzenie programów naprawczych. Natomiast 5% nauczycieli stwierdziło, że wdrażanie wniosków wynikających z analizy sprawdzianu ich nie dotyczy – być może należą do tej grupy osoby uczące, np. wychowania fizycznego. Oprócz zwiększania ilości ćwiczeń doskonalących słabo opanowane umiejętności na lekcjach, zajęciach wyrównawczych i spotkaniach indywidualnych nauczyciele stosują sprawdziany, próbne testy ogólnoszkolne i przedmiotowe. Bieżące analizowanie ich

wyników pozwalają dostrzec braki w wiedzy uczniów i wpłynąć na zmianę form i metod pracy oraz dobór zadań, jak również objęcie monitoringiem umiejętności kluczowych w celu wyeliminowania trudności, na jakie napotykają uczniowie. Stosowanie wymienionych form sprawdzania wiedzy i umiejętności doskonalą ponadto umiejętności uczniów związane z rozplanowaniem czasu, sposobem kodowania oraz zaznaczania odpowiedzi. Z wynikami sprawdzianów zapoznawani są rodzice w celu wzmocnienia i ukierunkowania pracy indywidualnej z dzieckiem.

Do przykładów potwierdzających wdrażanie wniosków z analizy należą m.in.: Na lekcjach historii doskonalono umiejętność posługiwania się kategoriami czasu i przestrzeni w celu porządkowania wydarzeń. Na lekcjach matematyki doskonalono sposób rozwiązywania zadań otwartych oraz ćwiczono umiejętność zastosowania wiedzy w praktyce. Szczególną uwagę poświęcano ocenie sensowności otrzymywanych wyników. Na przyrodzie utrwalano umiejętność określania kierunków geograficznych a także umiejętność odczytywania danych na podstawie diagramów, wykresów oraz z tabel i map. Analiza wykazała niską umiejętność pisania dłuższych form wypowiedzi w poprawnym stylu, z zachowaniem właściwej kompozycji, akapitów oraz zasad ortografii i interpunkcji. W związku z powyższym nauczyciele ćwiczą te umiejętności częściej, zwłaszcza na lekcjach języka polskiego, sprawdzają zeszyty. Niestety nie wszyscy nauczyciele pozostałych przedmiotów systematycznie sprawdzają notatki uczniów, a jeszcze mniej ich poprawę. Na wszystkich zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych stosowane są atrakcyjne metody pracy, szczególnie aktywizujące uczniów i wyzwalające ich potencjał intelektualny, rozwijające uzdolnienia i zainteresowania.

Zdaniem 71% nauczycieli wdrażane wnioski przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia. Służą one doskonaleniu pracy dydaktycznej, poprawie jakości planowania pracy, indywidualizacji procesu edukacyjnego, rozwijaniu umiejętności kluczowych zawartych w podstawie programowej, stosowaniu form i metod pracy adekwatnych do możliwości i potrzeb uczniów. Jednak 21% pedagogów tak nie uważa, a 8% nie odpowiedziało na to pytanie, co łącznie stanowi 29%. Na podstawie rozmów z nauczycielami można przypuszczać, że nauczyciele są zmęczeni ciągłym raportowaniem, pisaniem sprawozdań, niewspółmiernym ich wysiłkiem w porównaniu z niskimi wynikami uczniów i oczekują pomocy rodziców. W szkole dużo czasu poświęca się uczniom słabszym. Najczęściej uczniowie ci pochodzą z rodzin ubogich, niezaradnych życiowo. Natomiast rodzice bardziej przedsiębiorczy, skupieni na zapewnieniu podstawowych potrzeb materialnych i utrzymaniu rodziny, podejmują się dodatkowej pracy i tym samym bardzo mało czasu mogą poświęcić dzieciom. Jednak wysoki odsetek mieszkańców pozostaje bezrobotnymi. Brak aspiracji części rodziców, marazm i zapaść gospodarcza rzutują na ich stosunek do wykształcenia i wychowania dzieci. Niejednokrotnie, z powodu wyjazdu rodziców za granicę uczniowie pozostają pod opieką dalszych krewnych, którzy nie są w stanie zastąpić roli rodzica w procesie kształtowania ambicji i aspiracji. Szkoła prowadzi szereg zajęć dodatkowych w celu wyrównywania szans edukacyjnych i wychowawczych oraz podejmuje działania wywołujące zainteresowania uczniów. Już w oddziałach przedszkolnych dzieci objęte są zajęciami korekcyjno-kompensacyjnymi, logopedycznymi, dla potrzebujących opracowywane są plany działań wspierających, które są kontynuowane w dalszej edukacji szkolnej. W zespołach nauczycieli opracowano 82 karty indywidualnych potrzeb ucznia, a w czterech przypadkach indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny. 30 osób objętych zostało zajęciami korekcyjno-kompensacyjnymi i 48 osób zajęciami logopedycznymi. Efekty pracy z tymi uczniami także podlegają ewaluacji. 173 uczniów (co stanowi 34% ogółu uczniów) uczęszcza na zajęcia

wyrównawcze z matematyki, języka polskiego i przyrody (biorąc pod uwagę PESEL ucznia), najczęściej uczniowie ci korzystają ze wszystkich zajęć dydaktyczno-wyrównawczych. Pamiętać też należy, że na zajęcia wyrównawcze uczęszczają także pojedynczy uczniowie, którzy mają taką potrzebę nawet, jeśli nie są słabymi uczniami. Ponadto 455 uczniów korzysta z licznych zajęć rozwijających zainteresowania. Wśród nich są tacy, którzy uczestniczą w wielu różnych zajęciach. Do tej grupy należą uczniowie, którzy biorą udział w rozmaitych konkursach i turniejach. Ponadto nauczyciele potrzebującym uczniom udzielają indywidualnych konsultacji. Pomimo tego coraz częściej ze strony opiekunów uczniów objawia się stosunek roszczeniowy, a dzieci przejmują ten sposób zachowania. Obserwuje się niechęć do pokonywania trudności, a wzrastają potrzeby posiadania i to jak najmniejszym wysiłkiem. Brak pozytywnych wzorców i wsparcia rodziców są przyczyną dalszego obniżania motywacji do nauki.

Zestawienie obecności rodziców na zebraniach szkolnych i klasowych pozwala stwierdzić, że 58%, czyli niewiele ponad połowę rodziców jest zainteresowanych funkcjonowaniem dziecka w szkole i jego osiągnięciami. O ile na pierwszym zebraniu frekwencja była wyższa i wynosiła 72%, o tyle na kolejnych zdecydowanie spadła. Można sądzić, iż większość rodziców uczniów klas szóstych nie była zainteresowana wynikami osiągniętymi na sprawdzianach próbnych, a tym samym na sprawdzianie końcowym, ani też nie wyraziła chęci współpracy związanej z niwelowaniem występujących u swoich dzieci trudności, albo też zaufanie rodziców do swoich dzieci i uczących nauczycieli jest tak duże, iż nie widzą potrzeby dodatkowej pracy z dzieckiem. Obecność rodziców na prezentacji wyników sprawdzianów próbnych i omówieniu kierunku dalszej pracy wyniosła 39%. Podobnie przedstawia się obecność rodziców uczniów klas piątych na zebraniu z dyrektorem szkoły w dniu 25 kwietnia 2013 roku. Tematyka zebrania dotyczyła warunków i sposobu pisania przez przyszłych szóstoklasistów końcowego sprawdzianu w kwietniu 2014 roku. Frekwencja wyniosła 28 na 86 osób, co stanowi 33%.

Konieczne jest dalsze wzmacnianie współpracy z rodzicami.

W szkole motywuje się uczniów do nauki poprzez stosowanie nagród, pochwał, zachęca się do wyteżonej pracy na lekcji, w domu i w trakcie pisania sprawdzianu. Wyrabia się w uczniu postawy pozytywne, np. utwierdza się ich w przekonaniu, że „nie ma dla mnie rzeczy niemożliwych, a każde niepowodzenie może być pierwszym krokiem do osiągnięcia sukcesu”. Uczy się dostrzegania w życiu codziennym użyteczności wiedzy nabytej w szkole oraz radzenia sobie z problemami, napięciem i stresem. Eksponuje się osiągnięcia uczniów na gazetkach w klasach, na korytarzach, w kronice szkoły oraz na apelach ogólnoszkolnych.

Oprócz powyższych przykładów w szkole w celu poprawy wyników podjęto następujące działania:

- doskonalenie zawodowe nauczycieli w celu unowocześnienia ich warsztatu pracy, udział w kursach i szkoleniach,
- przeprowadzenie ankiety diagnozującej przyczyny uzyskiwania przez uczniów niezadowolających wyników,
- opracowanie programu poprawy efektywności kształcenia, jego modyfikacja o wyniki uzyskane z diagnozy wstępnej i realizacja oraz ewaluacja,
- przeciwdziałanie monotonii na lekcji poprzez zróżnicowanie metod ich prowadzenia, ze zwróceniem uwagi na dyscyplinę pracy na lekcji,
- zastosowanie w szerszym zakresie indywidualizacji metod i form pracy z uczniem zdolnym i z uczniem mającym trudności w nauce,

- wykorzystanie w czasie zajęć różnorodnych środków dydaktycznych, w tym multimedialnych,
- umożliwienie uczniom korzystania z różnych źródeł informacji,
- podniesienie sprawności uczniów, które zostały opanowane w stopniu niezadawalającym,
- konsekwentne wymaganie przez wszystkich nauczycieli precyzyjnych i pełnym zdaniem odpowiedzi uczniów,
- doskonalenie techniki czytania i czytania ze zrozumieniem,
- systematyczne kontrolowanie zeszytów przedmiotowych,
- prowokowanie uczniów do myślenia, analizowania i wnioskowania,
- tworzenie sytuacji wyzwających u uczniów kreatywność, wykorzystywanie ich pomysłów,
- motywowanie uczniów do wykonywania zadań związanych z procesem uczenia się, podnoszenie odpowiedzialności za własny rozwój,
- obserwacja dzieci, ich zachowanie w różnych szkolnych sytuacjach, także stresujących bądź nietypowych,
- wzmacnianie uczniów poprzez przeprowadzenie przez pracowników PPP warsztatów na temat kreatywnego myślenia, technik pamięciowych i sposobów skutecznego uczenia się oraz umiejętności niwelowania stresu przed sprawdzianem,
- dyskusja i rozważania, czy wszystkie możliwości dziecka w procesie edukacyjnym są wykorzystywane – w czasie spotkań nieformalnych i formalnych pedagoga szkolnego, wychowawców i nauczycieli uczących,
- rozmowy z rodzicami, którzy sygnalizują pojawianie się problemów,
- pedagogizacja rodziców i wzmacnianie współpracy z rodzicami poprzez: uświadomienie rodzicom konieczności skorzystania z profesjonalnej pomocy powołanych do tego instytucji, informowanie, jakie czynniki wpływają na osiągnięcia uczniów (frekwencja, systematyczna praca dziecka, motywacja ucznia i jego rodziców, udział w zajęciach dodatkowych – kółkach, zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych, terapeutycznych, logopedycznych, wskazywanie metod pracy z dzieckiem, uwrażliwienie na konieczność systematycznego odrabiania zadań domowych),
- zorganizowanie efektywnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole,
- efektywne wykorzystanie godzin z art. 42 KN,
- rozbudzanie zainteresowań uczniów,
- angażowanie uczniów do aktywnego udziału w konkursach, zawodach, turniejach.

Potwierdzeniem skuteczności tych działań są osiągnięcia edukacyjne uczniów, ich wyniki na sprawdzianach zewnętrznych, obserwacje, bieżące diagnozy efektywności kształcenia prowadzone wewnątrz w szkole, próbne sprawdziany oraz wysoka promocja uczniów do następnej klasy. W efekcie uczniowie, którzy dysponują bogatym potencjałem intelektualnym biorą udział w różnych konkursach, turniejach, zawodach, itp. i osiągają sukcesy na szczeblach od szkolnego poprzez gminne, powiatowe, rejonowe i wojewódzkie. Wszyscy uczniowie są zachęceni do wzmoczonego wysiłku i kolejnych wyzwań.

Badani rodzice potwierdzają, że w szkole analizuje się osiągnięcia uczniów. Na tej podstawie formułuje się i wdraża wnioski, które przyczyniają się do częściowej poprawy wyników kształcenia.

Poziom spełniania wymagania: C.

Wymaganie: Dzieci i uczniowie nabywają wiadomości umiejętności

Uczniowie i dzieci nabywają wiadomości i umiejętności zgodne z podstawą programową. Wskazuje na to niewielki odsetek uczniów niepromowanych. Nauczyciele wykazują wiarę w możliwości i zaangażowanie uczniów, świadczą o tym ich działania i praca z uczniami prowadzona podczas lekcji i zajęć pozalekcyjnych. Szkoła w systemowy sposób bada postępy i osiągnięcia uczniów analizując wyniki diagnoz, prac klasowych, próbnych sprawdzianów. Analizuje się udział i sukcesy uczniów w konkursach przedmiotowych i zawodach sportowych, bieżące postępy uczniów oraz wyniki klasyfikacji.

Każdego roku, w ramach monitorowania efektów pracy szkoły przeprowadzana jest na każdym poziomie diagnoza wstępna i końcowa rozwoju oraz poziomu kluczowych umiejętności uczniów ze wszystkich przedmiotów. Ponadto wśród uczniów klas V i VI przeprowadza się tzw. testy próbne, sprawdzające poziom umiejętności uczniów i przygotowujące ich do sprawdzianu końcowego. Nauczyciele wykorzystują gotowe sprawdziany z OKE z poprzednich lat, jak również przygotowane przez wydawnictwa WSiP, OPERON, GWO, a także skonstruowane przez zespoły przedmiotowe. Oprócz badań wewnętrznych szkoła bierze udział w badaniach zewnętrznych. Dzieci z oddziałów przedszkolnych każdego roku biorą udział w organizowanych przez ODN w Zielonej Górze badaniach, dotyczących poziomu opanowania umiejętności i rozwoju. Od 2011 roku trzecioklasiści poddawani są badaniom ogólnopolskim - OBUT. Pomiar osiągnięć uczniów po szóstej klasie umożliwi obliczenie tzw. EWD. W tym roku szkolnym uczniowie klas V wzięli udział, w organizowanym przez ODN, sprawdzianie próbnym z bloku humanistycznego i matematyczno-przyrodniczego, oraz w klasach VI przeprowadzono sprawdzian umiejętności uczniów z języka niemieckiego. Uzyskane wyniki są przedmiotem indywidualnych i zespołowych analiz oraz opracowań wniosków, które następnie wdrażane będą w dalszym procesie kształcenia w celu podniesienia efektywności kształcenia. Sprawozdania prezentowane są na posiedzeniach rady pedagogicznej. Co roku też nauczyciele wyłaniają umiejętności kluczowe, konieczne do opanowania przez uczniów dla dalszego etapu kształcenia i obejmują je monitoringiem. Stanowią analizę danych uczniów i klas. Wybrane umiejętności doskonalone są aż do osiągnięcia przez klasę 70%, a następnie utrwalane przez każdego ucznia, który miał trudności z ich opanowaniem.

W październiku 2012 r. oraz na przełomie stycznia i lutego br. w oddziałach przedszkolnych zostały przeprowadzone badania 4 obszarów rozwoju dziecka sześciolatniego:

1. Stosunek do otoczenia (a w nim 5 umiejętności),
2. Samodzielność (a w nim 5 umiejętności),
3. Aktywność poznawcza (a w nim 6 umiejętności),
4. Aktywność ruchowa (a w nim 13 umiejętności).

Na podstawie wyników, najlepiej przez dzieci zostały opanowane umiejętności z obszarów Stosunek do otoczenia oraz Samodzielność. Dzieci bez problemu nawiązują

kontakty z rówieśnikami oraz dorosłymi (97%-100%). Po 6 miesiącach wyniki uległy poprawie, w szczególności dbanie o czystość, wygląd zewnętrzny oraz zabawki (z 89% na 97%). Duża poprawa wyników nastąpiła także w zakresie znajomości pór roku (z 70% na 93%), grafomotoryki (77%-93%), znajomości liczb oraz figur geometrycznych (z 76% na 93%). Z kolei do najslabiej opanowanych umiejętności należą: prawidłowa wymowa, układanie puzzli, rozumienie i zapamiętywanie piosenek, wierszyków, opowiadań, prawidłowe trzymanie ołówka i nad tym nauczyciele pracują w dalszym ciągu.

Na podstawie wyników można stwierdzić, że wnioski z diagnozy wstępnej ukierunkowały pracę nauczycieli w oddziałach przedszkolnych na kolejne miesiące i w efekcie przyniosły w wielu obszarach spodziewane, lepsze wyniki.

Badania przeprowadzone wśród nauczycieli wskazują, że wiadomości i umiejętności uczniów są najczęściej analizowane na podstawie wyników sprawdzianów, prac okresowych, diagnoz oraz próbnych sprawdzianów. Według ankietowanych nauczycieli kształcenie umiejętności uczniów zawarte w standardach egzaminacyjnych odbywa się poprzez systematyczne doskonalenie i utrwalanie konkretnych umiejętności – 58%, zapoznanie z technikami rozwiązywania testów egzaminacyjnych – 24%, stosowanie zróżnicowanych form i metod pracy, indywidualizacji – 11% oraz poświęcenie większej ilości czasu na utrwalanie materiału – 5%. Wnioski z analizy osiągnięć w nauce formułuje się podczas spotkań zespołowych nauczycieli - 45%, wyłania się umiejętności kluczowe -11% oraz uwzględnia je w planie podnoszenia efektywności kształcenia – 34%. Na podstawie wniosków dokonywane są zmiany w procesie edukacyjnym, mające wpłynąć na poprawę wyników nauczania. Wdrażane wnioski służą doskonaleniu pracy dydaktycznej, poprawie jakości jej planowania, indywidualizacji procesu edukacyjnego, rozwijaniu umiejętności kluczowych zawartych w podstawie programowej. Nauczyciele stosują zróżnicowane metody wspierania i motywowania uczniów w procesie uczenia się, m.in. zachęcają uczniów do udziału w konkursach, imprezach szkolnych i pozaszkolnych, wskazują źródła zbierania informacji, dostosowują zadania do możliwości uczniów, prowadzą zajęcia wyrównawcze. Ponadto nauczyciele wykorzystując różnorodne formy i metody pracy, w tym metodę stopniowania trudności, zachęcają do wykonywania zadań, chwalą, wyróżniają na forum klasy i szkoły, współpracują z rodzicami, pedagogiem szkolnym i wychowawcami. Nauczyciele zachęcają uczniów do pogłębiania wiedzy i uczestnictwa w kołach zainteresowań, pomagają w budowaniu wiary w siebie, pokazują wartość uczenia się, wskazują pozytywne przykłady, wzmacniają poczucie wartości poprzez powierzanie zadań, które uwzględniają potrzeby i możliwości uczniów. Jednak 21% nauczycieli nie udzieliło odpowiedzi w tym zakresie, 11% stwierdziło, że jest to zbędna biurokracja, a 5% odpowiedziało, że wdrażanie wniosków z analizy osiągnięć ich nie dotyczy, co łącznie stanowi 37%.

Wśród sposobów kształcenia umiejętności uczniów zawartych w standardach egzaminacyjnych (pytanie otwarte) 76% nauczycieli podaje, iż stosuje dobór zadań, ćwiczeń doskonalących i utrwalających wiadomości i umiejętności, 11% wskazuje na wykorzystanie wiedzy w praktyce, 11% nauczycieli zwraca uwagę na stosowanie różnorodnych środków dydaktycznych oraz 11% na ukierunkowanie pracy uczniów i współpracę z rodzicami.

Nauczyciele ponadto podają, że wśród czynności wykonywanych przez uczniów, najczęściej w trakcie lekcji występuje praca z książką, wypełnianie zeszytów ćwiczeń, dyskusowanie, w następnej kolejności praca w grupach oraz obserwowanie (pokazy, filmy, przyrody, itp.). Rzadziej przeprowadza się doświadczenia i słuchanie wykładu nauczyciela. Z kolei uczniowie jako najczęściej występujące czynności wskazali kolejno:

słuchanie wykładu nauczyciela, pracę z książką, wypełnianie zeszytów ćwiczeń, dyskusję, pracę w grupach, przeprowadzanie doświadczeń, obserwowanie. Nauczyciele wyżej niż uczniowie oceniają przydatność wiedzy zdobytej w szkole. Różnica wynosi 1 punkt.

Rodzice wysoko oceniają zdobytą wiedzę i twierdzą, że ich dzieci wykorzystują ją poza szkołą. W skali od 1 do 6 aż 55% zaznaczyło poziom 4 i 5, czyli często, a 28% poziom 3 (średnio).

Zdaniem rodziców dzieci sześciolletnich, dzieci najczęściej nabywają wiedzę i umiejętności bawiąc się indywidualnie lub w grupie, słuchając opowiadań i biorąc udział w zajęciach ruchowych. Tak twierdzi 95% badanych. 86% respondentów uważa, że kształcenie, zdobywanie wiedzy i umiejętności są realizowane poprzez zajęcia umuzykalniające, manualne, a także podczas wypowiedzania się na różne tematy oraz chodzenie na spacer. Ponadto 19% rodziców uznaje wycieczki, udział w uroczystościach i zdobywanie wiedzy o otaczającej ich rzeczywistości za korzystne. Najbardziej w rozwoju dziecka pomaga zdaniem tych rodziców sposób prowadzenia zajęć przez nauczyciela – 91%, dobra atmosfera w czasie zajęć – 86%, pomoc ze strony rodziny - 82%, a także wzajemna współpraca pomiędzy nauczycielem a rodzicami – 65%, dobre relacje z grupą – 60%, ulubiony sposób spędzania czasu – 43% i usamodzielnianie się – 39%. Natomiast przyczyn trudności dziecka w przyswajaniu nowych wiadomości rodzice upatrują kolejno podając: hałas, brak chęci współpracy i problemy zdrowotne jako najważniejsze, w dalszej kolejności wskazują niedojrzałość psychofizyczną dziecka, zbyt dużo informacji na zajęciach i problemy rodzinne. Ponad 65% ankietowanych rodziców twierdzi, że dzieci biorą udział w różnych konkursach, co wskazuje na aktywność dzieci w szkole.

Wnioski z obserwacji prowadzonych w ramach nadzoru pedagogicznego pozwalają stwierdzić, że uczniowie podczas zajęć pracują zarówno indywidualnie, jak i grupowo. Nauczyciele organizują różnorodną aktywność uczniów, motywują, zachęcają i wzmacniają wysiłek dzieci, najczęściej pochwałą lub oceną. Nauczyciele informują także uczniów o celach lekcji i na bieżąco przekazują informacje dotyczące poprawności wykonywania zadań, stwarzają sytuacje dydaktyczne skłaniające podopiecznych do myślenia, analizowania i wnioskowania, a także wyjaśniają nowe pojęcia i niezrozumiałe słownictwo. Umożliwiają manipulowanie konkretnymi, liczmanami oraz rzadziej dokonywanie doświadczeń. Nauczyciele odwołują się do wiadomości i umiejętności wcześniej zdobytych przez uczniów. Nauczyciele przy realizacji założonych celów częściej wykorzystują metody aktywizujące, oparte na działaniu, grach, zabawie, wykorzystując środki multimedialne, w tym projektor i komputer, jednak najczęściej nagrania CD. Ponadto korzystają z różnorodnych pomocy dydaktycznych, np. map, schematów, wykresów, kart pracy, w tym pomocy przygotowanych przez siebie. Wskaźniki uzyskane po I semestrze, dotyczące stosowania indywidualizacji, właściwego rozplanowania czasu zajęć i wykorzystania pomysłów dzieci, zwracania uwagi na precyzję i poprawność językową uczniów oraz dyscyplinę pracy w II semestrze, uległy poprawie.

Systematyczne sprawdzanie zeszytów uczniowskich oraz nanoszenie adnotacji, dotyczących jakości pisania i sposobu dokonywania korekty błędnych zapisów, w dalszym ciągu wymagają poprawy.

Zdaniem nauczycieli, czynnikiem sprzyjającym w nauce są zainteresowania ucznia, przyjemność uczenia się, dobra atmosfera na lekcji i sposób prowadzenia lekcji przez nauczyciela. Na ostatnim miejscu podają pomoc ze strony rodziny, inaczej niż uczniowie, którzy pomoc rodziny w nauce wskazują jako czynnik najważniejszy. Uczniowie na

dalszym miejscu podają zainteresowania, dobrą atmosferę i sposób prowadzenia lekcji, a na ostatnim miejscu wskazują przyjemność uczenia się.

Diagnoza przyczyn uzyskiwania przez uczniów niezadowalających wyników wskazuje na brak chęci do nauki jako czynnik najważniejszy, na drugim miejscu uczniowie podają hałas na lekcji. Wyniki badań przeprowadzonych wśród rodziców potwierdzają powyższe przyczyny, dodatkowo rodzice wskazują na trzecim miejscu zbyt dużo informacji na lekcjach. W zakresie utrzymania dyscypliny w czasie zajęć wyniki te pokryły się z wnioskami z prowadzonego nadzoru za I semestr, w II semestrze nastąpiła poprawa. Największe rozbieżności (2 punktowe) pomiędzy odpowiedziami uczniów a nauczycieli dotyczą problemów rodzinnych. Uczniowie wskazali je jako ostatnie z przyczyn, podczas gdy odpowiedzi nauczycieli równomiernie rozkładają się na wymienione w kwestionariuszu przyczyny utrudniające uczenie się. Zgodnie z wypowiedziami rodziców niewielu uczniów zwraca się z prośbą o pomoc do nauczyciela, mianowicie 16%, większość tej pomocy szuka u rodziców i rodzeństwa. Być może lęk przed kompromitacją i przesadna ambicja sprawiają, że uczniowie nie zwracają się o pomoc do nauczyciela, pomimo to 96% ankietowanych uczniów korzysta z możliwości poprawy złej oceny, o czym dalej w niniejszym raporcie.

Uczniowie wiedzą, czego powinni się nauczyć, gdyż nauczyciele podają, iż zapoznają uczniów z wymaganiami edukacyjnymi oraz przedstawiają im kryteria oceny z poszczególnych form aktywności. Obie grupy badanych odpowiedziały na poziomie 5 i 6 punktów, tym samym potwierdziły zdanie nauczycieli.

Wyniki badań uczniów pokazują, że najczęstszym sposobem sprawdzania wiadomości i umiejętności zdobytych na lekcjach są kartkówki – 82%, odpowiedzi ustne – 57%, sprawdziany – 54%.

Rodzice potwierdzają, że nauczyciele sprawdzają wiadomości i umiejętności ucznia głównie poprzez odpowiedzi ustne i pisemne – 76%, w tym 10% zwróciło uwagę, że sposób sprawdzania zależy od indywidualnych możliwości ucznia. 7% badanych rodziców podaje, że sprawdza wiedzę i umiejętności dziecka w domu.

Wiadomości i umiejętności uczniów zdobyte na lekcjach najczęściej kontrolowane są przez nauczycieli poprzez sprawdziany – 68%, kartkówki – 45% oraz odpowiedzi ustne – 47%. Uczniowie mają możliwość poprawy oceny oraz dostrzegane są możliwości uzyskania przez nich lepszych wyników poprzez organizowanie zajęć dodatkowych, wyrównawczych, konkursów, itp.

96% badanych uczniów korzysta z możliwości poprawy złej oceny, braki uzupełniają na zajęć wyrównawczych. Pojedyncze osoby wskazują konsultacje indywidualne oraz poprawę na lekcji w drugim terminie.

Pedagodzy podają, a uczniowie potwierdzają, że są oceniani często i systematycznie oraz że nauczyciele omawiają, na czym polegały błędy, podają prawidłowe odpowiedzi, a także udzielają wskazówek do dalszej pracy. Uczniowie stwierdzają, że otrzymują wystarczające wyjaśnienie, toteż nie proszą o dodatkowe. Nauczyciele potwierdzają, że rzadko uzasadniali ocenę na prośbę ucznia lub opiekuna.

Wskazania nauczycieli, rodziców, jak i uczniów dotyczące czynników wpływających na wystawianie oceny są podobne. Za najważniejsze uznano wiedzę, systematyczność pracy i wysiłek włożony w naukę. Jednopunktowe różnice wystąpiły w zakresie opinii nauczyciela o uczniu, zachowania ucznia oraz nastroju nauczyciela. Uczniowie uznali je za ważniejsze.

Zdaniem rodziców dzieci sześciolletnich na ocenę umiejętności dziecka wpływa systematyczna praca dziecka – 100%, następnie systematyczna obserwacja postępów dziecka i opinia nauczyciela o dziecku – 82%, zachowanie dziecka – 69%, wysiłek włożony w wykonywanie zadań – 65% oraz nastrój nauczyciela – 39%.

Na podstawie wyników badań można stwierdzić, że rodzice nie są aktywnymi partnerami w procesie wspierania dzieci w odrabianiu zadań domowych. Sądzą, że prace polegają najczęściej na wypełnianiu zeszytu ćwiczeń - 43% respondentów, ale jednocześnie zauważają, że nauczyciele zadając prace domowe udzielają wskazówek dotyczących ich wykonania, i że są one sprawdzane przez nauczyciela. Wskazania uczniów i nauczycieli są podobne, a różnice dotyczą określenia ciekawości zadań. Podsumowując rozważania o zadawanych pracach domowych, ich funkcji i celowości należy podkreślić, że niektóre prace wydają się rodzicom nieciekawe lub trudne, rozwijają one jednak samodzielność, pomysłowość i inwencję twórczą uczniów oraz utrwalają umiejętności zdobyte na lekcji.

Z przeprowadzonego wśród rodziców badania wynika, że w szkole i w oddziałach przedszkolnych analizuje się osiągnięcia uczniów, uwzględniając możliwości rozwojowe i na tej podstawie formułuje się i wdraża wnioski, które przyczyniają się do częściowej poprawy wyników kształcenia. Przykładem takich analiz jest omówienie wyników sprawdzianów, testów, prac kontrolnych czy prowadzonych obserwacji.

Najwięcej, bo 31% uczniów podaje, że o wynikach sprawdzianu nauczyciele informują uczniów w ciągu 2 tygodni, a 27% wskazuje, że w ciągu tygodnia. Natomiast 27% nauczycieli wskazuje, iż o wynikach sprawdzianu informuje się uczniów ciągu tygodnia, a 25% twierdzi, że w ciągu 1-2 dni.

Rodzice uczniów klas V i VI są zapoznawani z wynikami testów, sprawdzianów i prac klasowych - tak odpowiedziało 84% badanych. Rodzice otrzymują informacje o wynikach od dzieci, wychowawców i nauczycieli, którzy najczęściej wpisują oceny do dzienniczka ucznia lub omawiają prace na wywiadówkach. Jednak 5% rodziców twierdzi, że nie jest zapoznawana z wynikami, a 10% nie odpowiedziało na pytanie. Być może do tej grupy należą rodzice, którzy na zebrania nie przychodzą (patrz zestawienie frekwencji rodziców).

Z analizą wiadomości i umiejętności dzieci sześciolletnich oraz ich trudnościami zapoznawanych jest 91% rodziców, najczęściej poprzez zebrania klasowe -69%, na spotkaniach indywidualnych z wychowawcą – 26% oraz podczas bezpośrednich rozmów i powiadomienia pisemne. 73% badanych rodziców tej grupy dzieci wyraziło chęć uszczegółowienia informacji na temat postępów swojego dziecka, podając jednocześnie, że 94% dostało wystarczające wyjaśnienie na ten temat.

Wśród odczuć towarzyszących pisaniu prac kontrolnych na pierwszym miejscu uczniowie klas V i VI wymieniają stres i strach – 59%. Aby złagodzić zbyt silne odczucia uczniów 55% nauczycieli stosuje różne sposoby rozładowania napięcia, np. relaksację i wprowadzenie miłego nastroju, budowanie motywacji, 30% wskazuje na dobre przygotowanie uczniów do sprawdzianu, zwracając uwagę na zajęcia powtórzeniowe. Z uwagi na powyższe wyniki w marcu br. we współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną wśród uczniów klas szóstych przeprowadzone zostały warsztaty na temat umiejętności niwelowania stresu. W kwietniu w klasach piątych odbyły się zajęcia na temat kreatywności myślenia, a w klasach czwartych omówione zostały techniki pamięciowe i sposoby skutecznego uczenia się. Warsztaty podobały się uczniom, gdyż w ewaluacji twierdzili, że nauczyli się wielu przydatnych rzeczy i chętnie wezmą udział w podobnych zajęciach.

Uczniowie w razie niepowodzeń mogą liczyć na wsparcie i pomoc w przezwyciężaniu trudności. Korzystają z możliwości poprawy złej oceny. Tak twierdzi 93% badanych rodziców.

Obserwacje, monitoring dokumentacji, osiągnięte przez uczniów wyniki na zewnętrznym sprawdzianie i wysokie lokaty w konkursach przedmiotowych świadczą o skuteczności i trafności wdrażanych wniosków na wzrost efektów kształcenia.

Odpowiednio zostały wykorzystane godziny pozostające do dyspozycji dyrektora. Modyfikowane są plany pracy nauczycieli. Opracowane zostały plany działań wspomagających i karty indywidualnych potrzeb ucznia. Wprowadzono dodatkowe zajęcia. Zwiększono ilość zajęć prowadzonych metodami atrakcyjnymi tj. aktywizującymi uczniów i wyzwalającymi ich potencjał intelektualny, uzdolnienia i zainteresowania. Na świetlicy i z różnych przedmiotów zwiększono ilość zajęć wykorzystujących w pracy komputery. Doposażono szkołę w pomoce dydaktyczne, np. mapy, liczmany, pomoce dla dzieci młodszych. Nauczyciele podnieśli swoje umiejętności w zakresie nowoczesnych form i metod pracy poprzez uczestnictwo w szkoleniach i konferencjach, m.in. „Zadania zamknięte i otwarte a wymagania szczegółowe z matematyki”, „Matematyk – twórczy nauczyciel”, „Myślę, więc gram. Gram, więc myślę”, „BAJKI GRAJKI multimedialny program psychoedukacyjny”, „Wykorzystanie narzędzi i środków technologii informacyjnej w procesie dydaktycznym”, „Metoda integracji sensorycznej”, „Biblioteka szkolna w procesie wspierania zdolności i talentów”, „Profesjonalny opiekun świetlicy”. Za nieobecnych nauczycieli w miarę możliwości organizowano efektywne zastępstwa, umożliwiono uczniom korzystanie z różnych źródeł informacji, do końca maja br. zorganizowano 112 wycieczek edukacyjnych, zachęcano uczniów do udziału w konkursach przedmiotowych, zawodach, turniejach, imprezach szkolnych i pozaszkolnych. Uczniowie uczestniczyli w comiesięcznych spotkaniach muzycznych organizowanych przez Lubuskie Biuro Koncertowe w Zielonej Górze. Utrzymano współpracę z lokalnymi instytucjami, zapewniając dzieciom i młodzieży udział w spotkaniach z ciekawymi ludźmi, udział w imprezach środowiskowych, apelach, akademiach, mszach świętych czy też utrwalano umiejętności i wiedzę z zakresu bezpieczeństwa. Dzieci zdobywają umiejętności takie jak tworzenie prezentacji multimedialnych, doskonałą poziom ortografii dzięki programom komputerowym, doskonałą krótkie formy wypowiedzi pisemnej w korelacji języka polskiego i informatyki, zdobywają doświadczenie w redagowaniu gazetki szkolnej „Smarcool”. Poprzez atrakcyjne zajęcia uczniowie motywowani są do nauki języków obcych, biorą udział w projektach edukacyjnych wyzwalających inicjatywę i twórcze pomysły, uczy się ich samodzielności i odpowiedzialności za wykonane zadanie oraz współpracy w zespole. Szkoła stwarza warunki odkrywania i doświadczania przeżyć estetycznych, artystycznych, kulturalnych i społecznych dzięki czynnemu uczestnictwu w kulturze. Ponadto w szkole działają mechanizmy pozytywnej motywacji uczenia się przez stosowanie nagród, pochwał, stwarzając przyjemną atmosferę pracy, doskonaląc umiejętności planowania i gospodarowania czasem, projektując sytuacje wymagające podejmowania samodzielnych decyzji w określonym czasie i pokazując konsekwencje wynikające z braku ich przemyślenia, kształci się umiejętność pracy z arkuszem sprawdzianu próbnego i egzaminacyjnego, wyjaśnia procedury egzaminacyjne, uświadamia uczniom wagę sprawdzianu i wskazuje, jak można wykorzystać posiadaną wiedzę w praktyce, wspomaga uczniów w planowaniu i organizowaniu własnej nauki oraz czasu wolnego, uświadamia uczniom, że przystępują do sprawdzianu dobrze przygotowani, wskazuje rodzicom możliwości pracy z dzieckiem, podkreśla się wartość edukacji, jej wpływ na rozwój dziecka i możliwości, jakie daje dobre wykształcenie. Efekty tych działań to: przyjazna atmosfera sprzyjająca nauce, kształtowanie u uczniów umiejętności samodzielnego uczenia się, poczucie satysfakcji, że sukcesy uczniów (na miarę ich możliwości) są dostrzegane, doceniane i promowane.

Zebrane informacje pozwalają na stwierdzenie, że w szkole dba się o jakość kształcenia dzieci. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności. W szkole

prowadzona jest analiza osiągnięć uczniów. Wyniki analiz są dostępne dla wszystkich nauczycieli, a prezentacja wyników i ich analiza jest czytelna. Nauczyciele uwzględniają wnioski z analizy w swojej pracy. Sposób wdrażania wniosków jest adekwatny do potrzeb uczniów oraz możliwości organizacyjnych i bazy szkoły. Należy wciąż wzbogacać i doskonalić swój warsztat pracy, poszukiwać nowych sposobów współpracy z rodzicami w zakresie wzmocnienia motywacji w zdobywaniu wiedzy i umiejętności przez dzieci, by wdrażane wnioski znacząco przyczyniały się do poprawy jakości pracy szkoły, a w konsekwencji miały większy wpływ na wyniki uczniów w nauce. Ponadto należałoby w procesie lekcyjnym bardziej aktywizować ucznia i bez względu na uciążliwości, takie jak brak lub niewielkie zainteresowanie osiągnięciami dziecka przez rodziców czy biurokratyzację, indywidualizować pracę z uczniami wymagającymi pomocy, zgodnie z planem wspomagania. Ich zaangażowanie w lekcji wpłynie na dyscyplinę pracy i motywację do nauki.

Poziom spełniania wymagania: C.

Wymaganie: Dzieci i uczniowie są aktywni

Z diagnozy wynika, że zarówno uczniowie, jak i nauczyciele, lubią swoją szkołę i pracę. Obie grupy wskazały najwyższy poziom w punktacji, tj. 6.

Już na etapie planowania procesów zachodzących w szkole na kolejny rok dokonując wyboru programów i podręczników nauczyciele zastanawiają się, w jaki sposób wpłynąć na zwiększenie aktywności dzieci, co niewątpliwie przełoży się na efekty nauczania. Niektóre programy modyfikują lub wzbogacają w treści i cele, aby były spójne z podstawą programową i odpowiadały możliwościom i potrzebom uczniów oraz aby uwzględniały warunki realizacji i tradycje szkoły. W szkole wykorzystywane są trzy programy własne, tj. „Zajęcia komputerowe w nauczaniu zintegrowanym” autorstwa Krzysztofa Łuciów, „Kształtowanie prawidłowej postawy poprzez zabawy i gry ruchowe” autorstwa Włodzimierza Hładczuka i „Terapia dziecka z zaburzoną artykulacją głosek” autorstwa Ewy Chojnackiej. Nauczyciele pracując w zespołach przedmiotowych nad wyborem programu, zapoznają się także z ich obudową metodyczną. Przeglądają podręczniki, zeszyty ćwiczeń, plansze, atlasy, nagrania i w drodze dyskusji wybierają ich zdaniem najlepsze.

Po podsumowującej Radzie Pedagogicznej i zebraniu wszystkich uwag i wniosków z pracy w danym roku, także wyników diagnoz końcowych i sprawdzianu zewnętrznego oraz klasyfikacji, uwzględniając zalecenia organów nadzorujących działalność oświatową i w uzgodnieniu z organem prowadzącym konstruuje się Plan Pracy Szkoły. W czasie wakacji zespół ds. wychowawczych analizuje wnioski i modyfikuje Program Wychowawczy Szkoły oraz Plan Działań Profilaktycznych. Następnie opracowuje się Plan Nadzoru Pedagogicznego oraz rozkłady materiału, plany wynikowe, plany wychowawcze dla poszczególnych klas. Zespoły przedmiotowe oraz zadaniowe opracowują harmonogramy planów podnoszenia efektywności kształcenia i zakresu ewaluacji wewnętrznej. Zaplanowane zagadnienia realizowane są w ciągu całego roku szkolnego w czasie procesów edukacyjnych i wychowawczych. Nauczyciele na podstawie wyników wstępnych diagnoz i własnych obserwacji opracowują zakres umiejętności kluczowych dla każdego ucznia i klasy, które są doskonalone czasie lekcji, na zajęciach wyrównawczych i kółkach przedmiotowych oraz w czasie indywidualnych konsultacji. Również na początku roku szkolnego, na podstawie wniosków z pracy w poprzednim roku szkolnym wzbogaca się ofertę edukacyjną, powołując zajęcia pozalekcyjne, dostosowane do potrzeb i możliwości uczniów zdolnych oraz z

trudnościami w nauce. Powyższe działania podejmuje się mając na uwadze wszechstronny rozwój osobowości ucznia i przygotowanie go do życia w rodzinie, społeczności lokalnej, państwowej i europejskiej.

Podstawę programową realizuje się na zajęciach obowiązkowych i pozalekcyjnych, prowadzonych dla uczniów z indywidualnymi potrzebami i zainteresowaniami. Są to uczniowie zdolni, posiadający szczególne predyspozycje oraz uczniowie z dysfunkcjami, którym nauka sprawia trudności.

W roku szkolnym 2012/2013 wszyscy potrzebujący uczniowie zostali objęci zajęciami wyrównawczymi z języka polskiego, matematyki i przyrody zajęciami logopedycznymi, korekcyjno-kompensacyjnymi oraz pomocą psychologiczno-pedagogiczną. W szkole działają ponadto kółka zainteresowań: polonistyczne, recytatorskie, matematyczne, „I ty zostań Pitagorasem”, przyrodnicze, historyczne, regionalne, języka niemieckiego, języka angielskiego, komputerowe, plastyczne, twórcze „Zrób to sam”, „Bezpieczeństwo w ruchu drogowym”, chórek, szkolny teatrzyk „Ence-Pence”, redakcja gazetki „Smarcool”, Szkolny Klub Europejski oraz sportowe, do których należą: gry i zabawy z elementami gimnastyki korekcyjnej, zajęcia sekcji piłki nożnej dziewcząt, zajęcia sekcji piłki nożnej chłopców, zajęcia z tenisa stołowego dziewcząt i chłopców, zajęcia sekcji piłki ręcznej, odbywają się zajęcia sportowo-rekreacyjne – wyjazdy na basen, biegi uliczne, unihoc, nordicwalking. Ponadto uczniowie mogą trenować piłkę siatkową i koszykową, lekkoatletykę i gimnastykę. Przy szkole działa Uczniowski Klub Sportowy „Tarcza”, którego nową dyscypliną jest żeglarstwo. Obecnie szkolna oferta edukacyjna liczy ponad 60 pozycji, dużą część stanowią jednak zajęcia wyrównawcze.

Aktywną formą realizacji podstawy programowej jest także udział w konkursach, turniejach i zawodach, spotkaniach tematycznych, uroczystościach szkolnych i lokalnych, różnego rodzaju akcjach oraz wycieczkach, zgodnie z kalendarzem szkoły. W tym roku samych wycieczek edukacyjnych do czerwca odbyło się 110, uczniowie zwiedzili m.in. Biskupin, Wrocław, Poznań, Malbork, Gdańsk, Puck, Kudową Zdrój, Szklarską Porębę, Chojnik, Zieloną Górę, Ochłę, Nową Sól, Głogów, Leszno, Wschowę i Stację Meteorologiczną w pobliskim Radzynie. Ponadto uczniowie jeździli do kina i teatru, na basen, lodowisko, nad jezioro, do lasu i w góry oraz na konkursy, turnieje i zawody sportowe.

W ramach wychowania patriotycznego, niezmiennie od wielu lat organizowane są akademie, apele z okazji Dni Patrona Szkoły i świąt państwowych. Uczniowie wraz z nauczycielami przygotowują okolicznościowe wystawy, występy i uroczystości. Do szkoły zapraszani są wówczas znamienici goście, gdyż uroczystości te przybierają charakter lokalny. Prowadzona jest stała współpraca z przedstawicielami Związku Sybiraków i Kombatanów RP, zapraszani są na spotkania z młodzieżą na tzw. „żywe lekcje historii”.

Aby w jak największym stopniu zaktywizować uczniów nauczyciele odpowiednio przygotowują i przeprowadzają lekcje. Wnioski z prowadzonych obserwacji zajęć wskazują, że 95% nauczycieli wykorzystuje zróżnicowane formy i metody pracy, 82% dostosowuje je do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów, uwzględniając zalecenia poradni specjalistycznych oraz cele i treści zajęć, liczbę uczniów, a także czas i warunki potrzebne do realizacji. Do najczęściej wykorzystywanych metod, sprzyjających uczeniu się nauczyciele zaliczają pracę w grupach metodami aktywizującymi, opartymi na działaniu, np.: zabawy dydaktyczne, burza mózgów, ćwiczenia praktyczne, prezentacje multimedialne, doświadczenia, projekty, drzewko decyzyjne, metaplan, skrzynka pytań, gorące krzesło, wyzwalające inspiracje twórcze i pobudzające różne zasoby inteligencji czy też gry dydaktyczne.

Nauczyciele angażują uczniów do różnorodnej aktywności, umożliwiają współdecydowanie o tym, co chcieliby robić uczniowie na lekcjach wychowawczych, stwarzają uczniom możliwość samodzielnego wykonywania zadań, kreują sytuacje, w których uczniowie mogą rozwiązywać problemy (sprzyjające uczeniu się), odwołują się do doświadczeń uczniów oraz ich kompetencji. Stosują rozmaite pozytywne wzmocnienia, m.in.: pochwały ustne i pisemne, dobre oceny, nagrody i wyróżnienia, dyplomy i nagrody rzeczowe, informacje o postępach, listy gratulacyjne, stypendia, tarcze.

Na duże zaangażowanie dzieci i uczniów mają wpływ następujące działania:

- stosowanie metod aktywizujących i zespołowa praca uczniów,
- atrakcyjność zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych,
- możliwość współdecydowania o tym, co chcieliby robić,
- wykorzystywanie podczas lekcji różnorodnych środków dydaktycznych, w tym sprzętu multimedialnego,
- liczny udział uczniów w olimpiadach, różnych konkursach, w tym także przedmiotowych oraz turniejach i zawodach sportowych,
- działania uczniów na rzecz środowiska, np.: zbiórka baterii, nakrętek, kasztanów, zagospodarowanie i opieka nad terenami zielonymi, akcje „Sprzątanie świata”, „Dzień Ziemi”,
- działalność charytatywna, kiermasze, festyny, akcje,
- praca twórcza w gazetce szkolnej, kółku polonistycznym, teatryku i w bibliotece szkolnej,
- rozwijanie zainteresowań przedmiotowych, np.: matematyczno-przyrodniczych, historycznych, językowych itd.,
- udział uczniów w wycieczkach, projektach i zabawach edukacyjnych,
- organizowanie i udział w akademiach, apelach i imprezach szkolnych oraz lokalnych,
- udział w konkursie „Estetyczna klasa” (dbanie o porządek i aktualny wystrój),
- wspieranie podejmowanych przez uczniów inicjatyw dotyczących ich własnego rozwoju w sferach: naukowej, fizycznej, społecznej, artystycznej i osobowościowej, np. wybory i działalność w Samorządzie Uczniowskim, wybór kół zainteresowań, decydowanie o udziale w konkursach, wpływ na tematykę i organizację lekcji, współdecydowanie o organizowanych wycieczkach, przedsięwzięciach, itd.,
- stała współpraca z przedstawicielami organizacji kombatanckich, Ratownictwa Wodnego Sława, Policją, Sławskim Centrum Kultury i Wypoczynku, Biblioteką Publiczną, Nadleśnictwem i samorządem lokalnym,
- dobra współpraca z częścią rodziców.

Szkoła realizuje działania zainicjowane przez uczniów, np.: na prośbę uczniów wszelkie ogłoszenia podawane są przez radiowęzeł, uczniowie wzmocniają dyżury prowadzone przez nauczycieli w czasie długich przerw, zorganizowano pocztę świąteczną i Walentynkową. Uczniowie organizują też kiermasze świąteczne i okolicznościowe, prowadzą zbiórki środków na leczenie chorych dzieci, zwierząt, dbają o wystrój szkolnych korytarzy, organizują zabawy dla uczniów, zajmują się także organizacją imprez: Dzień Wiosny, Dzień Chłopaka, Mikołajki, Wigilie klasowe, wycieczki, pomagają sobie w nauce. Ponadto są inicjatorami wielu konkursów szkolnych, np. Witaj Wiosno!, Pisanka wielkanocna, oryginalne

przebranie na balu karnawałowym. Prowadzą nasadzenia zieleni i opiekują się terenem zielonym wokół szkoły, malują i odnawiają stoły i krzeselka znajdujące się w holu i na korytarzach. Wprowadzili harmonogram korzystania z boiska do piłki nożnej. Angażują się w prace redakcji gazetki. Na zgłoszoną potrzebę uczniów wykonano stojaki na rowery, a w czasie przerw w budynku rozbrzmiewa muzyka.

W szkole monitoruje się osiągnięcia. Uczniowie biorą czynny udział w konkursach organizowanych przez szkołę oraz zewnętrznych. W tym roku 110 uczniów wzięło udział w kuratorskich konkursach przedmiotowych i interdyscyplinarnych, z czego 24 zakwalifikowało się do konkursu rejonowego II stopnia i 1 osoba z przyrody zakwalifikowała się do konkursu wojewódzkiego III stopnia. Ponadto uczniowie uczestniczyli w licznych, innych konkursach, do ważniejszych osiągnięć należą: zdobycie tytułu Gminnego Mistrza Czytania oraz wyróżnienia dla uczennic nauczania wczesnoszkolnego, wyróżnienie w Lubuskim Konkursie Recytatorskim na szczeblu wojewódzkim, I miejsce w gminnym konkursie ortograficznym, po 2 wyróżnienia w Międzynarodowym Konkursie Matematycznym KANGUR w kategorii „Beniamin” i „Maluch”, drużyna składająca się z 3 uczniów zakwalifikowała się do półfinałów wojewódzkich w konkursie „Bezpieczeństwo w ruchu drogowym” i ostatecznie w finale uzyskała 10 miejsce, mamy finalistkę powiatowego konkursu „Śpiewać może każdy”, finalistkę w konkursie powiatowym, organizowanym przez policję „Bezpieczne wakacje z LUPO”, I miejsce na szczeblu regionalnym pracy zespołowej w konkursie plastyczno-literackim „Mój las” (praca została zakwalifikowana do etapu centralnego). Uczniowie szkoły brali także udział we współzawodnictwie sportowym i odnieśli na tym polu sukcesy: I i II miejsce w badmintonie (na szczeblu powiatowym), II miejsce w „5 piłkarskich” dziewcząt i kwalifikacja do zawodów rejonowych, IV miejsce w „5 piłkarskich” chłopców na szczeblu powiatowym oraz I miejsce w powiatowym turniej piłki halowej w kat. chłopców i III miejsce w kat. dziewcząt, II miejsce chłopców i III miejsce dziewcząt w tenisie stołowym na szczeblu powiatowym, a IV miejsce na szczeblu rejonowym, a także I i II miejsce w gminnych zawodach „Gry i zabawy” oraz I miejsce w gminnych zawodach w piłce nożnej klas III i IV.

W grupie sześciolatków na podstawie prowadzonych obserwacji wynika, że z każdej badanej umiejętności w zakresie aktywności poznawczej nastąpiła poprawa w stosunku do pierwszego badania. O 10% zwiększyła się liczba dzieci, które są zawsze zainteresowane nowymi rzeczami, do 62% wzrosła liczba dzieci zadających pytania, coraz więcej dzieci uważnie słucha opowiadań, a tylko 1 dziecko nie przejawia większego zainteresowania zajęciami, podczas gdy po I obserwacji grupa ta stanowiła 17%. Wzrosła też liczba dzieci potrafiących skupić uwagę na zajęciach, a już tylko 1 dziecko nie przejawia aktywności na zajęciach. Prawie wszystkie dzieci (90%) doprowadzają swoje prace do końca. Wszystkie dzieci bardzo chętnie uczestniczą w zajęciach ruchowych. Dzieci sześciolatki przez pół roku przebywania w oddziale przedszkolnym były wdrażane do samodzielności oraz aktywności. Nauczyciele kładli nacisk na to, aby każde dziecko brało aktywny udział w zajęciach, starali się rozbudzić w każdym wychowanku aktywność poznawczą, rozwijać koncentrację i zainteresować nowymi, nieznanymi rzeczami.

Spośród badanych, 91% rodziców sześciolatków uważa, że dzieci chętnie chodzą do oddziału przedszkolnego. Respondenci podają, że 43% dzieci najczęściej jest wdrażanych do samodzielności i aktywności poprzez korzystanie z oferty dodatkowych zajęć indywidualnych i są to zajęcia logopedyczne – 26% oraz zajęcia

korekcyjno-kompensacyjne, a także indywidualne z nauczycielem prowadzącym – 17%. Zajęcia, z których korzysta dziecko zdaniem 60% ankietowanych rodziców pomaga jemu w rozwoju, 13% nie zgadza się z tym twierdzeniem, a 26% nie ma zdania na ten temat.

Poza ofertą zajęć szkolnych, zdaniem badanych rodziców – 26% (6 osób), dziecko najchętniej uczestniczyłoby w zajęciach komputerowych, logopedycznych, pływania, z języka angielskiego i niemieckiego. Z tej grupy 2 osoby wyraziły zgodę na zajęcia odpłatne z języka angielskiego, a 65% nie jest gotowych na zajęcia odpłatne.

Uczniowie wiedzą, jakie zajęcia pozalekcyjne są prowadzone w szkole. 99% badanych zna te zajęcia. 1 uczeń stwierdził, że nie ma w szkole takich zajęć. Z grupy badanych uczniów 51% uczęszcza na zajęcia wyrównawcze, 45% korzysta z zajęć sportowych, 37% chodzi na kółka przedmiotowe, a 21% na kółka artystyczne. 82% uczniów uważa, że zajęcia, w których uczestniczą, rozwijają ich zainteresowania. Jednak 18% twierdzi, że nie rozwijają zainteresowań.

Spośród zajęć, których nie ma w ofercie szkoły, pojedynczy uczniowie chętnie skorzystaliby z zajęć:

- sportowych rozwijających siatkówkę, piłkę ręczną i piłkę nożną,
- artystycznych, np. tanecznych, nauka gry na instrumencie, nauka fotografowania,
- przedmiotowych, np. języka angielskiego, kółko geograficzno-przyrodnicze.

57% uczniów twierdzi, że zgłaszają swoje propozycje dotyczące zajęć pozalekcyjnych, a 42% że nie zgłaszają. Ze zgłaszanych propozycji 79% jest uwzględnionych przez nauczycieli w planowaniu pracy, a 21% nie.

Spośród ankietowanych rodziców 94% wie, że szkoła oferuje zajęcia pozalekcyjne, z tego 37% podało, że ich dziecko uczęszcza na zajęcia wyrównawcze, 18% wskazało zajęcia sportowe, 41% kółka przedmiotowe i artystyczne oraz 2% ankietowanych rodziców podało, że ich dziecko uczęszcza na kółka inne, np. regionalne, redakcyjne, Szkolny Klub Europejski. 85% ankietowanych rodziców twierdzi, że zajęcia, na które uczęszcza ich dziecko rozwijają zainteresowania ucznia. Ponadto rodzice podali własne propozycje poszerzające ofertę szkoły, np. naukę gry na instrumencie, zajęcia z astronomii, nauka tańca, rysowania, jazdy konnej, pływania, jednakże są to pojedyncze głosy i tylko 45% ankietowanych rodziców byłoby gotowych do opłacania dodatkowych zajęć swojego dziecka. Niemniej, 71% respondentów twierdzi, że ma wpływ na proces edukacyjny swojego dziecka.

Podsumowując odpowiedzi uczniów i rodziców stwierdzić można, że oferta szkoły wpływa na aktywność i rozwój zainteresowań dzieci. Większość uczniów uczęszcza na zajęcia wyrównawcze oraz kółka przedmiotowe.

Oferta mogłaby być bardziej urozmaicona, aczkolwiek większość rodziców nie jest gotowych na opłacenie dodatkowych zajęć.

Ponadto należałoby się zastanowić, co zrobić, aby zajęcia pozalekcyjne w większym stopniu spełniały oczekiwania uczniów.

Poziom spełniania wymagania: B.

Wymaganie: Respektowane są normy społeczne

Szkoła zapewnia uczniom poczucie bezpieczeństwa fizycznego i emocjonalnego. Teren szkoły jest ogrodzony, a nauczyciele aktywnie pełnią dyżury, toteż nikt obcy nie może się do szkoły dostać niezauważony. Wszelkie przejawy niebezpiecznych

zachowań uczniów są pod kontrolą, co pozwala na szybką reakcję nauczycieli i zapobieganie przykrym konsekwencjom. Uczniowie znają obowiązujące w szkole zasady zachowania, a niektóre z nich ustalają z wychowawcą w formie klasowego kodeksu. Uczniowie zwykle zachowują się zgodnie z zasadami obowiązującymi w szkole, odpowiednio się ubierają - stosownie do okoliczności, kulturalnie zachowują się w szkole i poza nią, nie używają telefonów komórkowych podczas lekcji. Dzieci są wrażliwe, uczynne i uczciwe, we współzawodnictwie przestrzegają zasady fair play. Nauczyciele diagnozują zachowania uczniów i zagrożenia występujące w szkole poprzez obserwacje, ankietowanie rodziców i uczniów oraz pozyskując informacje z GOPS, także monitorując dokumentację wychowawców i pedagoga szkolnego. Prowadzone działania pozwalają dostrzec i nagradzać pozytywne zachowania uczniów, a niewłaściwe zachowania szybko i skutecznie rozwiązać. Nauczyciele rozwiązują konflikty rówieśnicze współpracując z pedagogiem szkolnym, z rodzicami uczniów i w przypadku pojawienia się trudnych spraw także ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznej. W wyjątkowo trudnych sytuacjach prosi się o pomoc Policję i Sąd Rodzinny. Pedagog szkolny dokonuje bieżącej i okresowej analizy działań wychowawczych i profilaktyki, kierując pracą zespołu wychowawczego modyfikuje działania skierowane na eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań uczniów. Takie modyfikacje polegały na wprowadzeniu zmian w sposobie pełnienia dyżurów nauczycielskich podczas przerw, zmiany w systemie oceniania zachowania (modyfikacja zapisów w karcie zachowania), wprowadzeniu przejrzystej dokumentacji wychowawczej w postaci zeszytów uwag. Uczniowie uczestniczą w modyfikacjach działań wychowawczych na poziomie klasy i szkoły, zgłaszając propozycje tematyki lekcji wychowawczych, zapisów w klasowym kodeksie oraz zmian oceniania zachowania. Pełniejszy wgląd w sytuację wychowawczą w rodzinie szkoła pozyskuje poprzez udział pedagoga szkolnego i wicedyrektor w posiedzeniach zespołu „Niebieskiej Karty”. Zachowania dzieci z rodzin objętych tym programem monitoruje się i udziela wsparcia.

Uczniowie biorą udział w corocznych spektaklach teatralnych, w tym roku na temat tolerancji i dla młodszych dzieci o dobrym wychowaniu, przygotowanych przez Teatr Edukacji i Profilaktyki „Maska” z Krakowa, a finansowanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Miasta i Gminy Sława.

Szkoła zawarła porozumienie z Ratownictwem Wodnym Sława w zakresie współpracy dotyczącej zachowania bezpieczeństwa nad wodą w różnych porach roku, udzielania pierwszej pomocy oraz rozwijania zainteresowań sportami wodnymi. Na ten temat prowadzone są pogadanki, konkursy, warsztaty, prezentacje multimedialne oraz spartakiady o zasięgu gminnym i szerszym.

Szkoła troszczy się o bezpieczeństwo także poprzez ćwiczenia i próbne ewakuacje na wypadek zagrożenia pożarowego lub bombowego.

Troska i promocja zdrowego stylu życia widoczna jest poprzez konsekwentną realizację programu „W Europie jeździmy bezpiecznie”, działalność Uczniowskiego Klubu Sportowego „Tarcza”, kółka „Bezpieczeństwo w ruchu drogowym”, prowadzenie corocznych akcji „Ruch rzeźbi umysł”, „Estetyczna klasa”, organizowanie „Euroślawy” - turnieju sportowego w duchu przyjaźni i integracji środowiskowej uczniów szkół gminnych i powiatowych, wyjazdów na basen i we współpracy z Policją przeprowadzanie spotkań, pogadanek, akcji, np. „Bezpieczne wakacje z LUPÓ” czy „Bezpieczna droga do szkoły”, o przemocy internetowej oraz

szkolne konkursy i apele o tematyce prozdrowotnej, badania przesiewowe kręgosłupa, fluoryzację, lakierowanie zębów, gry i zabawy z elementami gimnastyki korekcyjnej, zajęcia rekreacyjno-sportowe i profilaktyczne na temat zagrożeń, uzależnień, agresji i zachowań asertywnych. W szkole działa kilka sekcji sportowych, uczniowie rozwijają swoją sprawność fizyczną w piłce nożnej, tenisie stołowym, badmintonie, biegach, piłce ręcznej, koszykowej, siatkowej i innych. Uczniowie wraz z nauczycielami wychowania fizycznego współorganizują corocznie „Letnie Regionalne Igrzyska Olimpiad Specjalnych” odpowiadając za przeprowadzenie i sędziowanie konkurencji sportowych, a pozostała część społeczności szkolnej, w miarę możliwości, mocno wspiera i kibicuje startującym zawodnikom.

Diagnozowanie zachowań uczniów i dzieci oraz zagrożeń dokonywane jest w szkole od wielu lat, z wykorzystaniem ankiet i analiz przygotowywanych przez pedagoga szkolnego. Z dokumentacji wynika, że są to ankiety, które badały następujące problemy:

- klasy VI bezpieczeństwo, kontakt uczniów z użytkami i samopoczucie w szkole,
- klasy VI ankieta rozpoznająca skłonności zawodowe,
- klasy IV-VI przyjazna szkoła.

Ponadto w ramach ewaluacji wewnętrznej przeprowadzane są w szkole diagnozy obejmujące także ten obszar.

Analiza wyników badań przeprowadzonych wśród dzieci sześciolletnich wykazała, że prawie wszystkie dzieci – 90% podporządkowują się normom, zasadom funkcjonowania w grupie oraz współdziałają ze sobą podczas zabawy. Wszystkie dzieci wykonują polecenia nauczyciela. Wyniki drugiej obserwacji wykazały, że wzrosła liczba dzieci szanujących prawa i własność kolegów z 86% na 97%. Wszystkie dzieci sprzątają po sobie miejsce pracy i zabawy, a także dbają o przybory szkolne oraz zabawki.

Można stwierdzić, że dzieci wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje. Sprzyjały temu: pochwały za dobre zachowanie, akcentowanie, promowanie, nieraz nagradzanie właściwej postawy na forum grupy, a także informowanie o właściwym zachowaniu rodziców. Negatywne zachowania były na bieżąco eliminowane poprzez: zwracanie uwagi na złe zachowanie dzieci, udzielanie rad, wskazówek, budzenie empatii i ukazywanie konsekwencji złych zachowań, rozmowy indywidualne z uczniami, omawianie zasad zachowania na boisku szkolnym, placu zabaw, podczas spaceru i wycieczek. Nauczyciele na bieżąco informowali rodziców o każdym niewłaściwym zachowaniu ich dziecka.

Wszyscy badani rodzice dzieci sześciolletnich zgodnie twierdzą, że ich dzieci w szkole czują się bezpiecznie. Ponadto uważają, że dzieci wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje. Negatywne zachowania są eliminowane, głównie przez nich samych – 91%, gdyż mają na to wpływ i jest to główne prace z dzieckiem w domu – 95%.

W opinii nauczycieli szkoła jest bezpieczna. 89% nauczycieli twierdzi, że zapoznają uczniów z obowiązującymi procedurami i zasadami, dzieciom uświadamiane są konsekwencje zachowań niebezpiecznych. Jednak 5% nauczycieli nie odpowiedziało na to pytanie, a kolejnych 5% odpowiedziało, że ich to nie dotyczy! 95% pedagogów uznało, że uczniowie wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje, twierdząc odpowiedziało 95%, a 3% nauczycieli stwierdziło, że uczniowie nie znają oczekiwań.

Na podstawie wyników ankiet w celu zapewnienia uczniom bezpieczeństwa zdaniem nauczycieli szkoła podejmuje następujące działania:

- prowadzi się pogadanki na temat bezpieczeństwa 87% wskazań,
- organizuje się warsztaty ankietowanych przedstawicielami policji, ratownictwa wodnego, strażą pożarną i miejską 95% wskazań,
- prowadzi się w czasie przerw oraz przed lekcjami i po lekcjach dyżury nauczycielskie wewnątrz budynków i na terenie boiska 42%,
- zapoznaje się uczniów z procedurą postępowania dla zapewnienia bezpieczeństwa dzieci w przypadku zagrożenia zdrowia bądź życia w wyniku wypadku lub czynu karalnego oraz procedurą organizowania wycieczek 19%,
- tworzy się kodeksy postępowania w klasie 16%
- przeprowadza się spotkania z higienistką 16%,
- prowadzi się szkolenia i dba się o przestrzeganie przepisów w zakresie bhp 14%,
- uczy się zasad ruchu drogowego 8%,
- przeprowadza się próbne ewakuacje 8%,
- systematycznie współpracuje się z rodzicami 5%.

Działania wychowawcze mają na celu zmniejszanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanых zachowań. Nauczyciele i wychowawcy odnotowują pozytywne i negatywne zachowania uczniów w zeszytach pochwał i uwag. Zapisy te prowadzone są dla każdego ucznia na odrębnej stronie, co w efekcie zapewnia przejrzystość i umożliwi konsekwentne postępowanie, zgodne z procedurami.

Pomimo podjętych działań, w tym roku szkolnym miały miejsce liczne zachowania negatywne. Udzielonych zostało 8 nagan przez dyrektora szkoły, w tym 2 w nauczaniu wczesnoszkolnym. Były to niezwykle trudne przypadki, do których wzywano rodziców bądź opiekunów prawnych. Ponadto w rozwiązywanie niektórych problemów włączona została policja, sąd rodzinny oraz poradnia psychologiczno-pedagogiczna, a także Ośrodek Pomocy Społecznej.

Na niewłaściwe zachowania reagują wszyscy pracownicy szkoły, w tym także pracownicy niepedagogiczni. Według tych pracowników jedynymi mniej bezpiecznymi miejscami w szkole są schody, ponieważ niektórzy uczniowie, zwłaszcza klas IV na początku roku pokonują je w biegu, czasem nawet skacząc z nich, czy też wieszają się na barierkach.

Bieżące obserwacje upoważniają do stwierdzenia, że większość wychowawców ma dobry kontakt z uczniami i ich rodzicami, stara się rozwiązywać wszelkie zgłaszane lub zauważone problemy.

Jednak zbyt często nauczyciele odsyłają uczniów z błahymi sprawami do pedagoga szkolnego bądź dyrektora zapominając, że przecież autorytet i zaufanie budujemy także poprzez rozwiązywanie problemów wychowawczych.

Rozmowy z dziećmi podczas lekcji wychowawczych, pogadanki pani pedagog i określenie jasnych oczekiwań wobec uczniów przyczyniły się do zwracania większej uwagi przez nich na właściwe postępowanie. Zdarzały się sytuacje oddawania zgubionych, cennych przedmiotów, np. telefonów komórkowych i innych. Niejednokrotnie uczniowie sami zgłaszają wystąpienie niewłaściwych zachowań, prosząc o interwencję. Bardzo cenne są spotkania w małych grupach uczniów skonfliktowanych. Odpowiednie miejsce i czas im poświęcony, skutkuje tym, że uczniowie przy niewielkiej pomocy rozwiązują swoje problemy.

Ponadto w szkole realizuje się zadania zawarte w Programie wychowawczym szkoły oraz Planie działań profilaktycznych, których treści są powiązane i realizowane zgodnie z terminarzem. Raz w miesiącu odbywają się ogólnoszkolne apele wychowawcze. Każda klasa zobowiązana jest do przygotowania prezentacji na konkretny temat. W tym roku realizowano tematykę:

- Dlaczego warto się uczyć?
- Internet jest super – poznaj zasady bezpiecznego korzystania.
- Jest ci ciężko lub źle - szukaj pomocy u najbliższych.
- Wymagasz szacunku od innych - zacznij od siebie.
- Myśl, co robisz - kilka słów o bezpieczeństwie.
- Być grzecznym – to nie wstyd.
- Higiena osobista - twoja wizytówką.
- Zdrowa żywność jest smaczna.

92% nauczycieli uważa, że uczeń najczęściej zwraca się o pomoc w sytuacjach przykrych i niebezpiecznych dla siebie, bądź kolegów do wychowawcy, 76% na drugim miejscu wskazuje nauczyciela, 63% pedagoga, 66% pielęgniarkę, 34% inną osobę ze wskazaniem dyrektora i wicedyrektora oraz 3% rodziców.

80% ankietowanych uczniów czuje się w szkole bezpiecznie. W sytuacji zagrożenia uczniowie najczęściej zwracają się o pomoc do wychowawcy - 77%, do pedagoga szkolnego - 52%, do nauczyciela dyżurującego - 44% i 8% do pielęgniarki szkolnej.

W sytuacjach niebezpiecznych dla siebie lub kolegów 89% uczniów twierdzi, że zawiadamia personel szkoły, a 5% nie podejmuje działań.

W zajęciach o bezpieczeństwie przeprowadzonych w szkole uczestniczą wszyscy uczniowie. W kwestionariuszu ankiet uczniowie najczęściej wymieniali spotkania z przedstawicielami: policji - 76%, Ratownictwa Wodnego Sława - 62%, z wychowawcą - 45%, straży pożarnej - 18% oraz lekarzem i pielęgniarką - 17%.

58% ankietowanych rodziców twierdzi, że ich dzieci czują się bezpiecznie w szkole. Odmiennego zdania było 24% respondentów, a 17% nie udzieliło odpowiedzi w tym zakresie. Gdy dziecko czuje się pokrzywdzone, to zdaniem 64% ankietowanych najpierw zwraca się ono do wychowawcy, 29% wskazało inną osobę, 14% pedagoga szkolnego, natomiast 8% nauczyciela.

Wśród form nagradzania nauczyciele najczęściej stosują: 87% pochwałę ustną, oceny z zachowania - 58%, pozytywne uwagi z wpisem do dziennika - 47%, pochwałę ustną bądź pisemną przekazaną rodzicom - 21%, tzw. zachętki motywacyjne, a wśród nich znaczki, drzewo pochwał, długopisy, ołówki i inne - 29%. Ponadto nauczyciele starają się wzmacniać pozytywne zachowania uczniów przez prezentację prac na forum klasy, wyznaczenie zadań ulubionych przez uczniów, imprezy klasowe i dyplomy. Przy czym nauczyciele twierdzą, że konsekwentnie przestrzegają procedur udzielania kar - 92%, 3% pedagogów nie jest konsekwentna i tyle samo nie odpowiedziało na to pytanie.

Natomiast uczniowie do najczęstszych sposobów nagradzania zachowania zaliczyli kolejno: dobrą ocenę - 83% wskazań, pochwałę ustną bądź pisemną - 71%, przyznanie tarczy - 65%, stypendium - 55%, wycieczkę - 32%, list pochwalny dyrektora - 30%, dyplom - 23%, nagroda rzeczowa - 22%, wpis do kroniki szkoły - 20% oraz umieszczenie zdjęć na stronie internetowej szkoły - 9%.

Wśród rodziców znane są następujące sposoby nagradzania zachowania uczniów: dobra ocena - 22%, pochwała ustna lub pisemna - 19%, stypendium - 13%, tarcza - 12%, dyplom, list pochwalny dyrektora, wycieczka - 6%, nagroda rzeczowa - 5%, wpis do kroniki szkoły - 3% oraz umieszczenie zdjęcia na stronie internetowej szkoły - 1%.

Do najczęściej stosowanych form karania uczniowie zaliczyli: wpisana uwagę do zeszytu uwag - 65%, upomnienie i naganę nauczyciela - 53%, naganę dyrektora szkoły - 36%, przeniesienie do innej klasy lub szkoły - 21%, wezwanie rodziców - 17%, zakaz uczestniczenia w imprezach - 17%, rozmowę z dyrektorem i pedagogiem szkolnym - 11%.

Na pytanie dotyczące kar stosowanych w szkole za niewłaściwe zachowanie rodzice wskazali następujące sankcje: upomnienie ustne nauczyciela - 38%, upomnienie z wpisaniem do dziennika - 34%, nagana na forum szkoły udzielana przez dyrektora - 12%, przeniesienie do innej klasy - 6% oraz przeniesienie do innej szkoły - 4%.

Uczniowie i rodzice ogólnie znają sposoby nagradzania i karania uczniów.

Podsumowując, 20% uczniów, czyli co 5 uczeń nie czuje się w szkole bezpiecznie, a 5% uczniów nie zgłasza nikomu sytuacji niebezpiecznych, w których się znalazł.

Jedna czwarta ankietowanych rodziców uważa, że ich dziecko nie czuje się w szkole bezpiecznie, ponadto aż 29% pokrzywdzonych prosi o pomoc inną osobę nie będącą nauczycielem, pedagogiem lub wychowawcą.

Szkoła stara się zapewnić uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu. Nauczyciele wspólnie z uczniami i rodzicami analizują podejmowane działania wychowawcze, mające na celu wzmocnienie pozytywnych oraz zmniejszanie negatywnych zachowań. Uczniowie współpracują ze sobą w realizowaniu przedsięwzięć, będących wynikiem działań samorządu uczniowskiego.

Poziom spełniania wymagania: C.

Wnioski i rekomendacje:

1. Szkolne analizy wyników sprawdzianów zewnętrznych i diagnoz wewnętrznych służą identyfikowaniu obszarów pracy szkoły, wymagających zmian i wprowadzaniu modyfikacji, dzięki czemu następuje stopniowy rozwój szkoły.
2. Przeprowadzane analizy osiągnięć uczniów, uwzględniające ich możliwości rozwojowe oraz system diagnoz prowadzonych w szkole sprzyjają nabywaniu przez uczniów wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej, a także podejmowaniu działań przyczyniających się do osiągania przez nich coraz lepszych wyników w nauce na miarę ich możliwości. Nauczyciele uwzględniają wnioski z analizy w swojej pracy. Sposób wdrażania wniosków jest adekwatny do potrzeb uczniów oraz możliwości organizacyjnych i bazy szkoły. Należy wciąż wzbogacać i doskonalić swój warsztat pracy, poszukiwać nowych sposobów współpracy z rodzicami w zakresie wzmacniania motywacji w zdobywaniu wiedzy i umiejętności przez dzieci, by wdrażane wnioski znacząco przyczyniały się do poprawy jakości pracy szkoły, a w konsekwencji miały większy wpływ na wyniki uczniów w nauce. O wynikach sprawdzianów, testów i prac klasowych informować zgodnie z WSO. Ponadto należałoby w procesie lekcyjnym bardziej aktywizować ucznia i bez względu na uciążliwość, takie jak brak lub niewielkie zainteresowanie osiągnięciami dziecka przez rodziców czy biurokratyzację, indywidualizować pracę z uczniami wymagającymi pomocy, zgodnie z planem wspomagania. Ich zaangażowanie na lekcji wpłynie na dyscyplinę pracy i motywację do nauki.
3. Uczniowie prezentują właściwe postawy, chętnie angażują się w życie szkoły, ponieważ prowadzony proces kształcenia i wychowania wyzwala u nich kreatywność i operatywność. Systematyczna diagnoza zagrożeń i zachowań uczniów jest podstawą do podejmowania wielu działań wpływających na zapewnienie poczucia bezpieczeństwa wśród dzieci. Należałoby zwrócić większą uwagę na relacje między rówieśnikami oraz zaktywizować nauczycieli i wychowawców w rozwiązywanie problemów rówieśniczych i szybką reakcję na zachowania negatywne, niebezpieczne. Ponadto upowszechnić zawieranie kontraktów klas z wychowawcami i stosować jednolitą dokumentację.
4. Systematyczna diagnoza możliwości uczniów oraz bogata oferta zajęć wyrównujących szanse edukacyjne z uwzględnieniem indywidualizacji procesu kształcenia skutkują sukcesami uczniów, adekwatnymi do rozpoznanych wcześniej potrzeb i możliwości. Większość uczniów uczęszcza na zajęcia wyrównawcze oraz kółka przedmiotowe. Oferta szkoły wpływa na aktywność i rozwój zainteresowań dzieci, jednak mogłaby być bardziej urozmaicona, chociaż większość rodziców nie jest gotowych na opłacenie dodatkowych zajęć. Należałoby się zastanowić, co zrobić, aby zajęcia pozalekcyjne w większym stopniu spełniały oczekiwania uczniów.
5. Szkoła umożliwia stałe kontakty i tworzy warunki do partnerstwa rodziców poprzez pozyskiwanie opinii na temat swojej pracy, dopuszczanie do udziału

w podejmowaniu decyzji i włączaniu ich do wielu form działań.
Nieodzownym wydaje się zwiększenie udziału rodziców w życiu szkoły i stworzenia partnerskich relacji w procesie uczenia się ich dzieci.

6. Szkoła podejmuje liczne inicjatywy na rzecz środowiska, korzysta z jego zasobów oraz efektywnie współpracuje z różnymi podmiotami w nim działającymi, co wpływa korzystnie na aktywność i rozwój uczniów.
7. Wysoki stopień zaangażowania nauczycieli w realizacji ewaluacji wewnętrznej, autentyczne wykorzystywanie do planowania pracy szkoły wyników wewnętrznego nadzoru pedagogicznego przyczyniają się do podejmowania korzystnych zmian rozwojowych szkoły.